

Pääsihteeri Maija-Leena Paavola

Eduskunnan kanslia on 27.4.2018 päivätyllä kirjelmällä pyytänyt minulta valtiosääntö-oikeudellista arviota kahdesta edustajantoiimeen palaamista koskevaan kysymykseen. Esitän lausuntonani kunnioittaen seuraavaa.

Lausuntopyynnön ensimmäisen kysymyksen osalta on ensinnäkin syytä todeta, että eduskuntavaaleissa valituksi tulleen kansanedustajan valtakirja on hyvin vahva. PL 28 pykälän sisältämät kielellisesti selkeät ja tarkkarajaiset säännökset edustajantoiimen keskeyttämisestä, edustajantoiimesta vapauttamisesta, siitä erottamisesta ja edustajantoiimen julistamisesta lakanneeksi tarkoittavat juuri sitä. Samaa vaikutusta vahvistaa myös PL 30 pykälän 1 momentin säännös, jonka mukaan kansanedustajaa ei saa estää hoitamasta edustajantointiaan.

PL 28 pykälän 1 momentin mukaan edustajantoiimen hoitaminen keskeytyy siksi ajaksi, jonka kansanedustaja toimii Euroopan parlamentin jäsenenä. Edustajantointia hoitaa tänä aikana hänen varaedustajansa. Tämä säännös ja sitä edeltänyt VJ 8a pykälä jo sanamuotonsakin mukaan tarkoittavat, että Euroopan parlamenttiin siirtyneen kansanedustajan edustajantoiimi ei lakkaa Euroopan parlamentin jäsenenä toimimisen vuoksi, vaan edustajantoiimen hoitaminen vain keskeytyy siksi ajaksi, jonka kansanedustaja toimii Euroopan parlamentin jäsenenä.

PL 28 pykälän 1 momentin 1 virkkeen säännöksen tarkoituksena on ainoastaan estää kaksoismandaatti, jossa eduskuntaan valittu kansanedustaja toimii samanaikaisesti myös Euroopan parlamentin jäsenenä.

Edellä olevan perusteella katson, ettei perustuslaki aseta estettä Euroopan parlamentin jäsenelle halutessaan luopua Euroopan parlamentin jäsenyydestä sen enempää kesken toimikauden kuin sen päätyttyäkään ja palata hoitamaan kansanedustajan tointiaan. Lausuntopyynnön toisen kysymyksen osalta viitataan PL 28 pykälän 1 momentin 2 virkkeeseen, jonka mukaan edustajantointia hoitaa sinä aikana, jolloin kansanedustaja toimii Euroopan parlamentissa jäsenenä hänen varaedustajansa. Kun vaaleissa valittu kansanedustaja ryhtyy hoitamaan edustajantointiaan, varaedustajan edustajantoiimen hoitaminen päättyy ja hän palaa varaedustajan asemaan.

Helsinki 10.5.2018

Seppo Tiitinen